

Cannabisanvändning i Sverige och omvärlden

Ulf Guttormsson,
CAN

Konferens om cannabis - Risker och åtgärder
Stockholm, Citykonferens, 10 maj, 2019
Nationella cannabisnätverket

Upplägg

- Tillgänglighet/utbud/marknad
- Användningen i Sverige
- Sverige vs. omvärlden

Hasch

Kåda från cannabis sativa/indica pressad till hårda kakor, med ett varierande innehåll av växtdelar. Färgen kan variera från ljust brunt till nästan svart.

Marijuana

Torkade blomställningar och toppskott från cannabis sativa/indica, ibland också blad och delar av stammen. Liknar torkat, hackat gräs/örtkryddor.

THC (delta-9-tetra-hydro-cannabinol) Det rusgivande ämnet.

CBD (Cannabidiol) "Bromsen", kan parera obehagskänslor från THC.

Syntetisk cannabis - "Spice"

Rökmixar med syntetiskt framställda cannabinoider

Upplöst i tobak eller andra rökbara växtdelar

Förr färdiga doser – därefter mest egen beredning

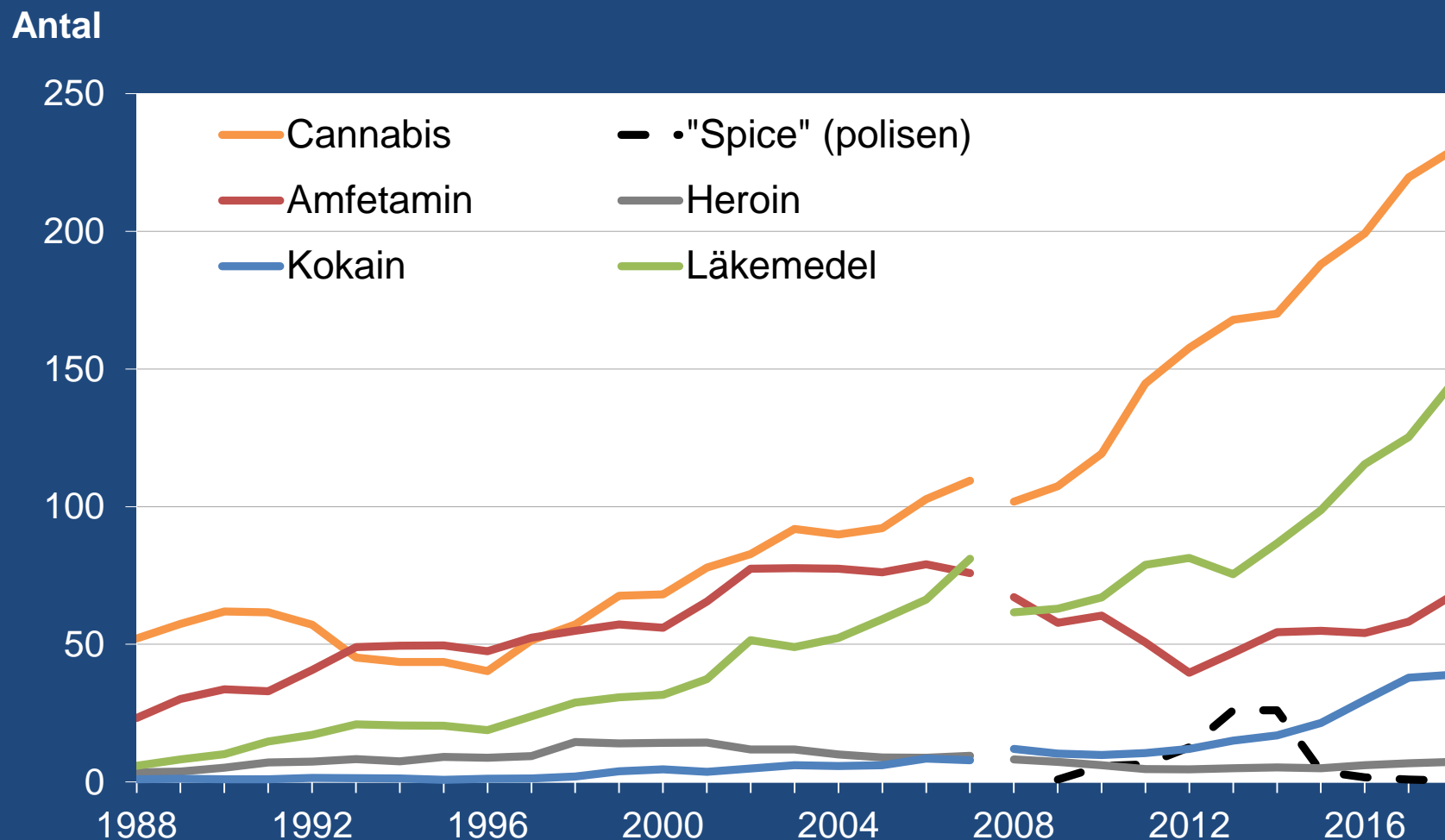
Minst 130 kända varianter. Klassas successivt, som narkotika eller hälsofarlig vara

Syntetisk cannabis ovanlig idag

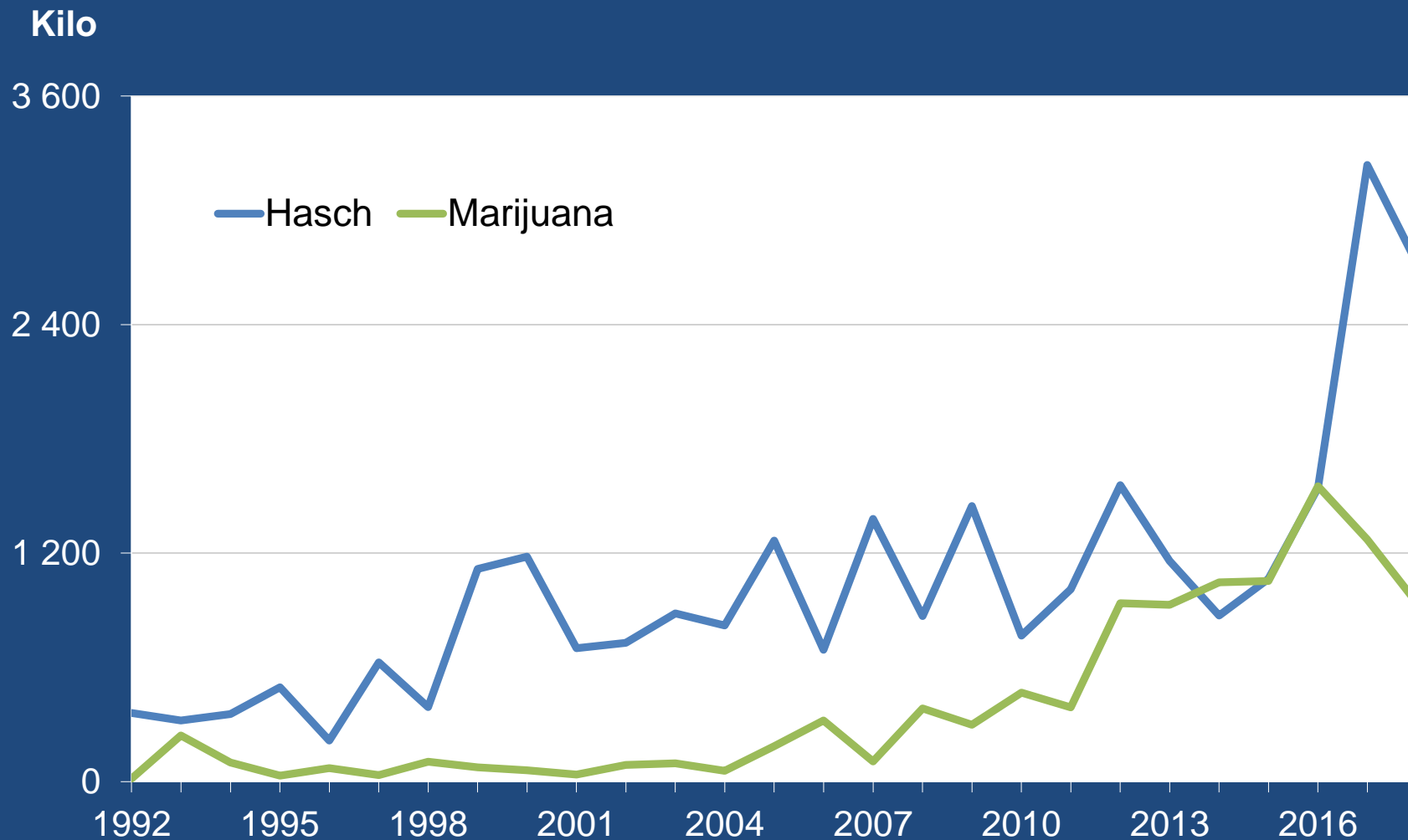

Tillgänglighet

Antal beslag (av tull och polis) av cannabis, amfetamin, "läkemedel", heroin, kokain och "spice", per 100 000 inv. 1988–2018.

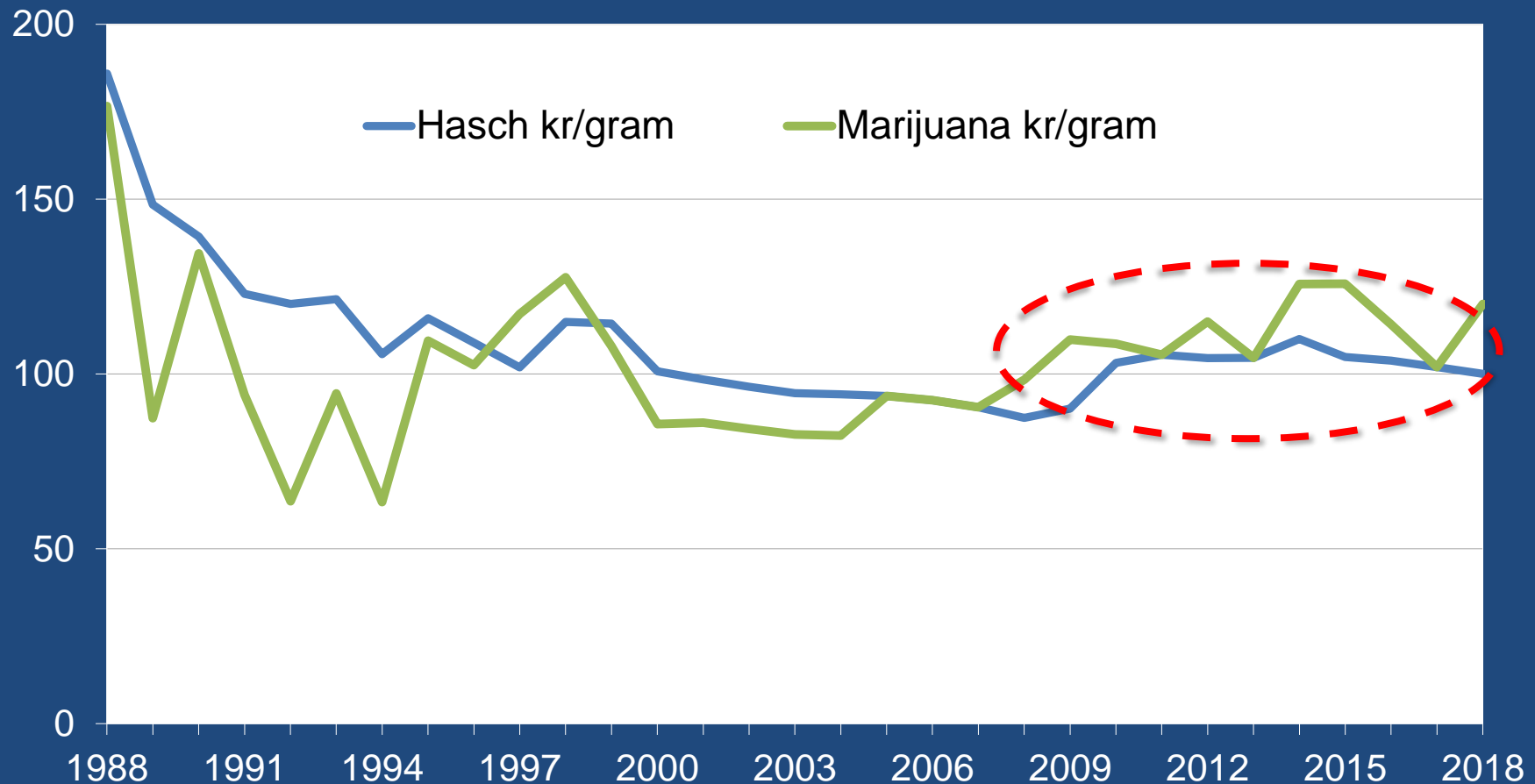

Mängden beslagtagen cannabis (av tull och polis) fördelad på hasch respektive marijuana. 1992–2018.

Prisutveckling för hasch och marijuana i kronor per gram. Gatupriser rapporterade av polisen. Reala priser (SCB:s KPI). 1988–2018.

Kronor

Summering marknaden

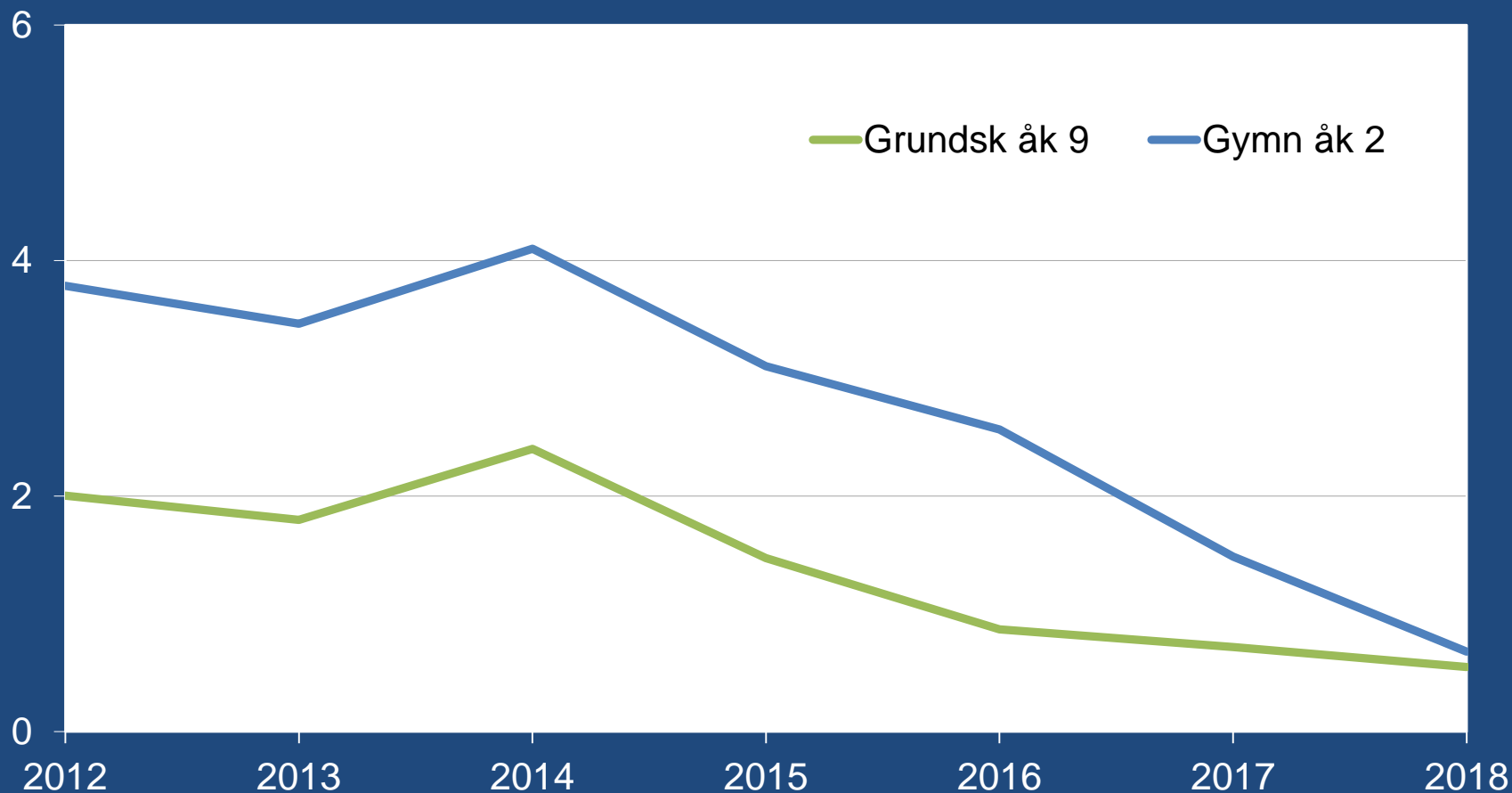
- Idag relativt hög tillgänglighet av cannabis. Till viss del numera inhemsk marijuana, men inte självförsörjande. Marijuana vanligare men hasch fortfarande vanligast.
- Vissa prisökningar på hasch och marijuana senaste 5-10 åren, dock fortfarande lägre priser jämfört med läget för 30 år sedan.
- Prisökningarna förklaras sannolikt av ökad THC-halt under motsvarande tidsperiod. Mer THC per krona för hasch, trots prisökning. Lägre CBD-halt.
- "Spice"/syntetisk cannabis började förekomma i Sverige för ca 10 år sedan. Idag relativt ovanligt.
- Nettoomsättningen på svenska cannabismarknaden närmare 1 miljard.

Konsumtion

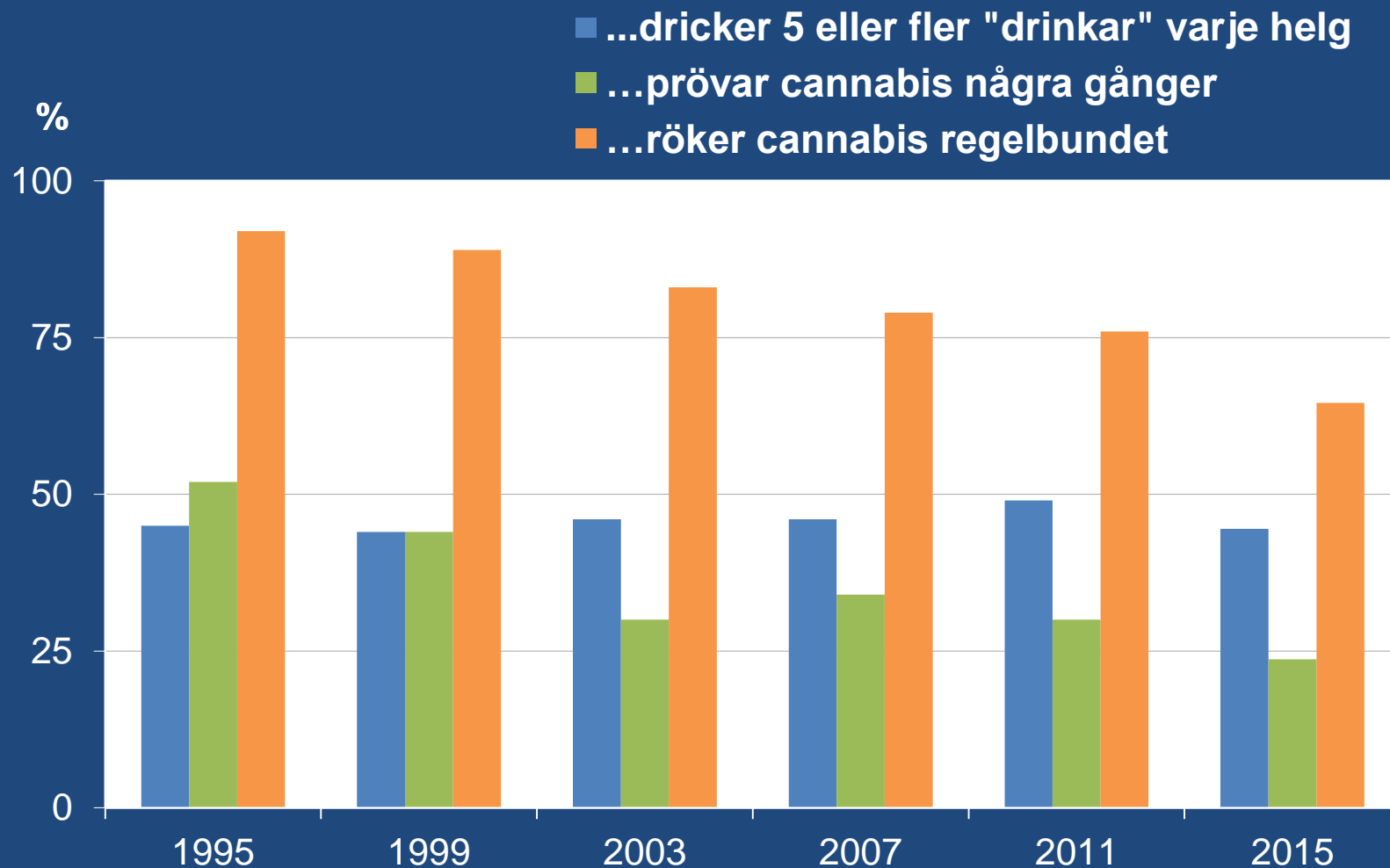
Frågeundersökningar:
skolungdomar och
vuxna befolkningen

Har testandet av ”spice eller liknande rökmixar” bland unga ökat senare år? Livstidserfarenhet. 2012–2018.

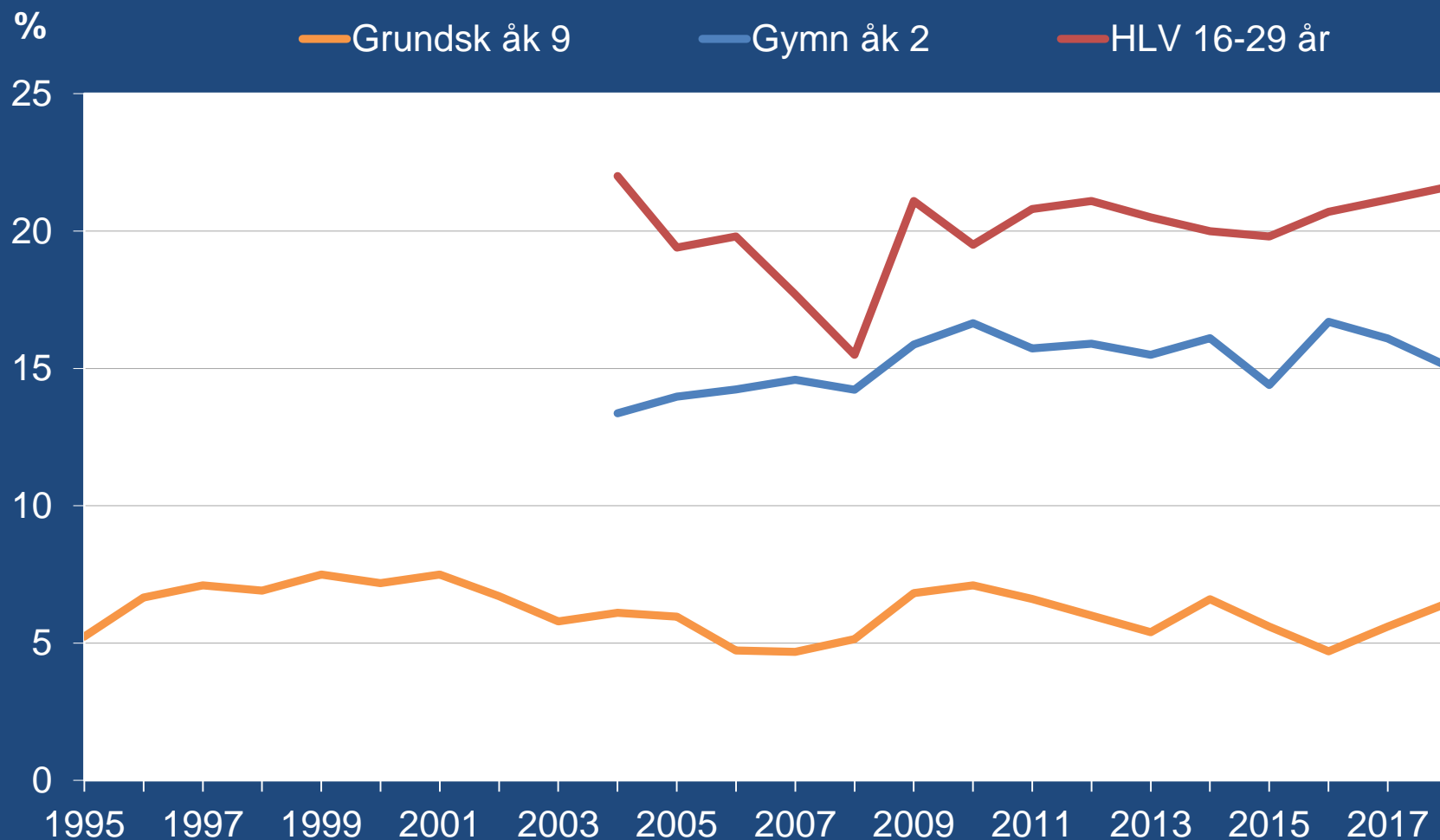
Procent

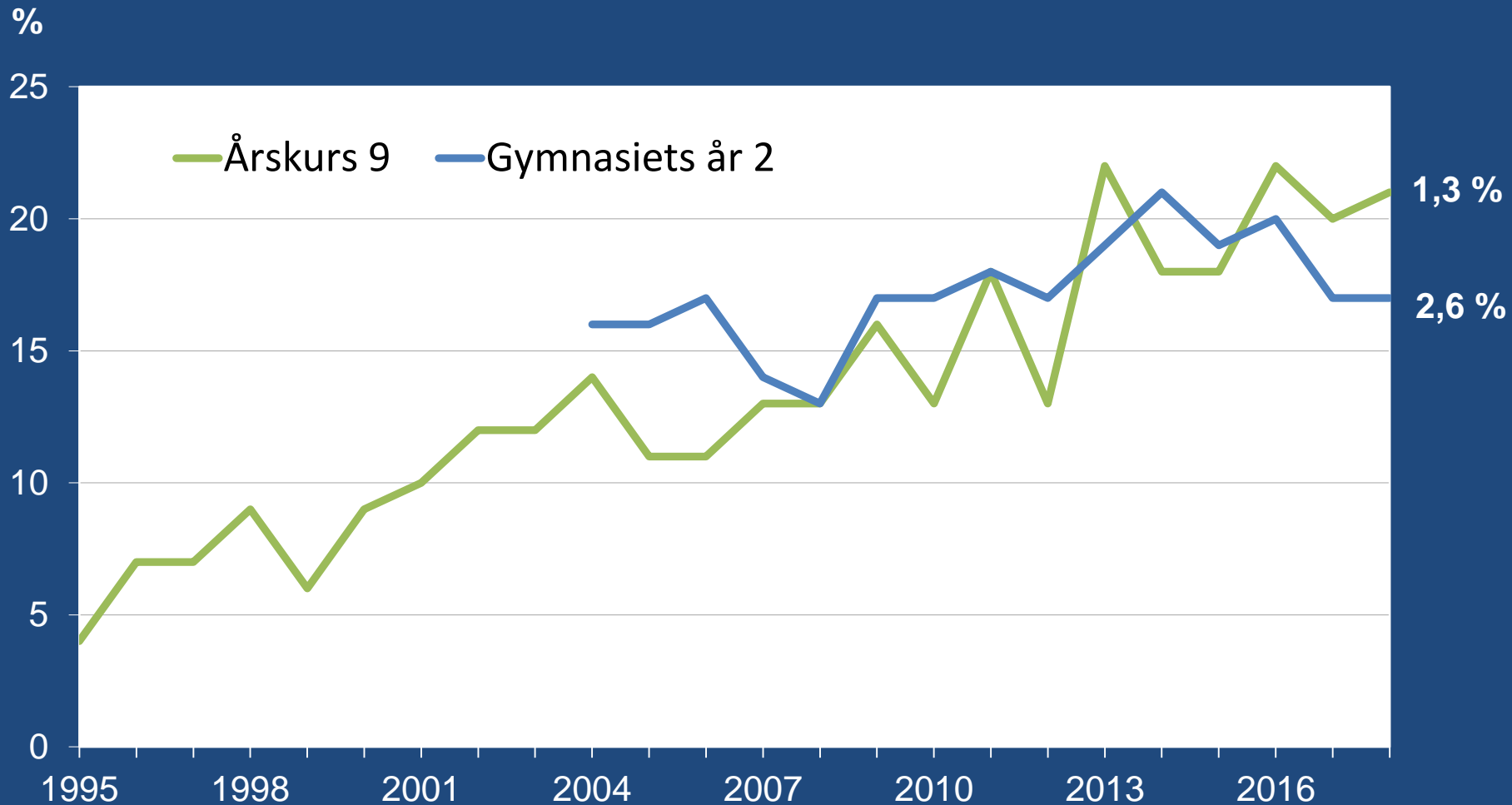
Andelen svenska sextonåriga skolelever som anser att det är stor risk att ta skada om man...

Har testandet av cannabis bland unga ökat under senare år? Livstidserfarenhet. 1995–2018.

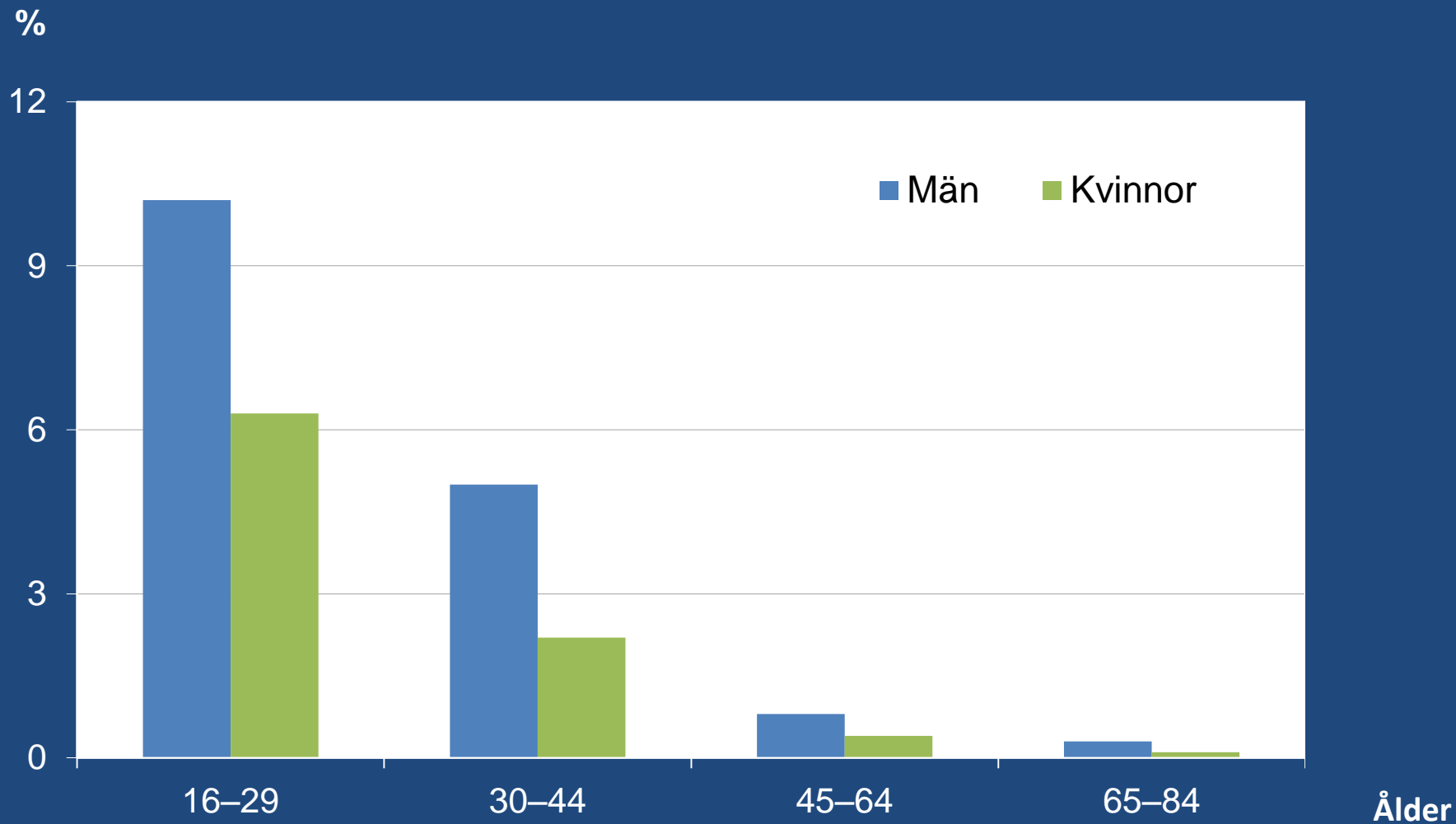
Andelen cannabiserfarna skolelever som använt cannabis mer än 20 gånger. 1995–2018.

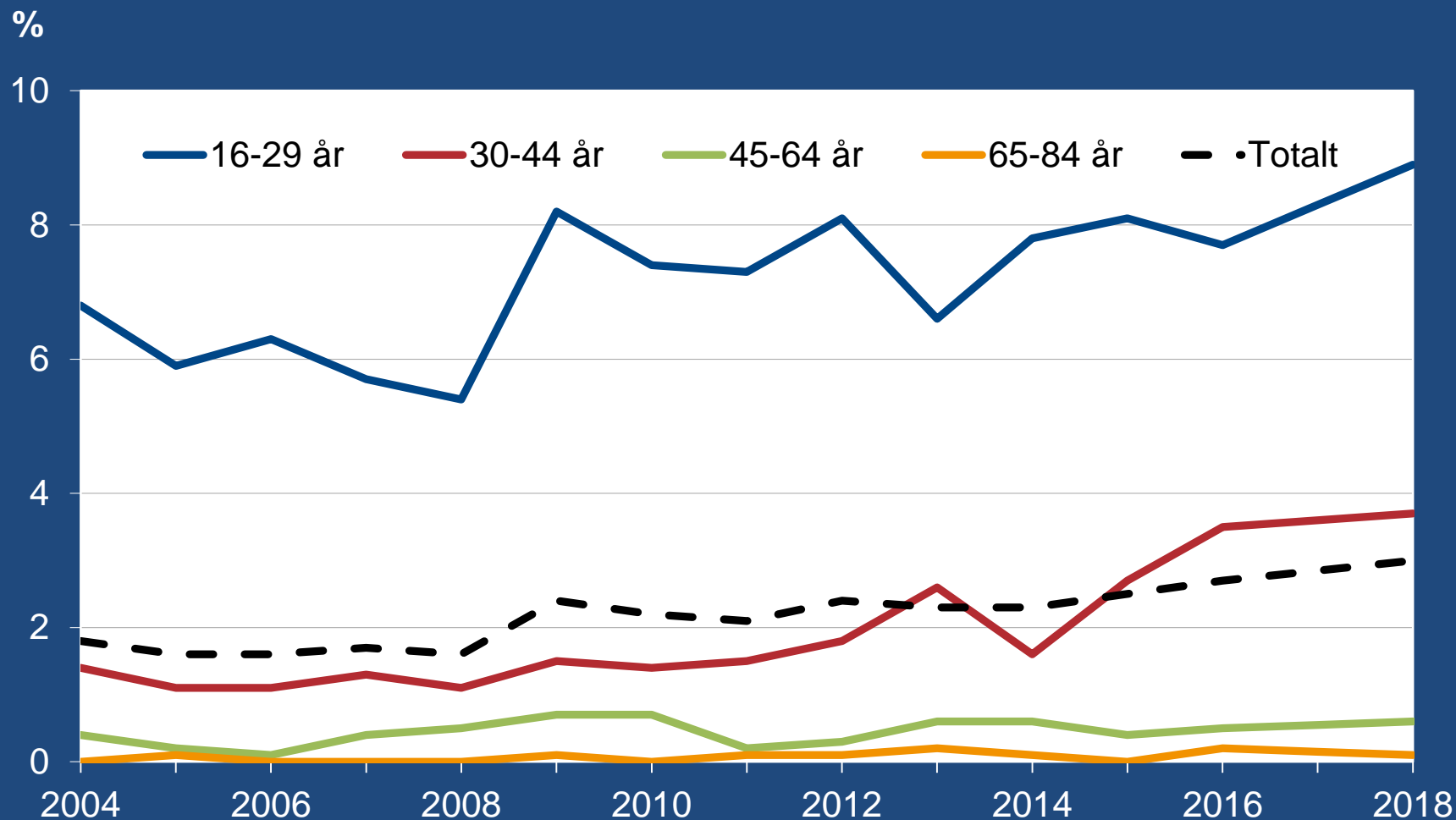
Befolkningen, 16–84 år. 2016/2018.

- Cirka 13 % har prövat cannabis någon gång (m 16%, kv 9%)
Detta motsvarar ca 1 miljon personer i åldersintervallet
- 2,9 % har använt cannabis senaste året (ca 225 000)
- 1,0 % har använt cannabis senaste månaden (ca 80 000)
- Högre nivåer jämfört med 1980- och 90-talen

Andelen vuxna (16–84 år) som använt cannabis senaste 12 månaderna. 2016/2018.

Andelen i befolkningen som använt cannabis senaste 12 månaderna, efter ålder. 2004-2018.

Egenskaper hos användare

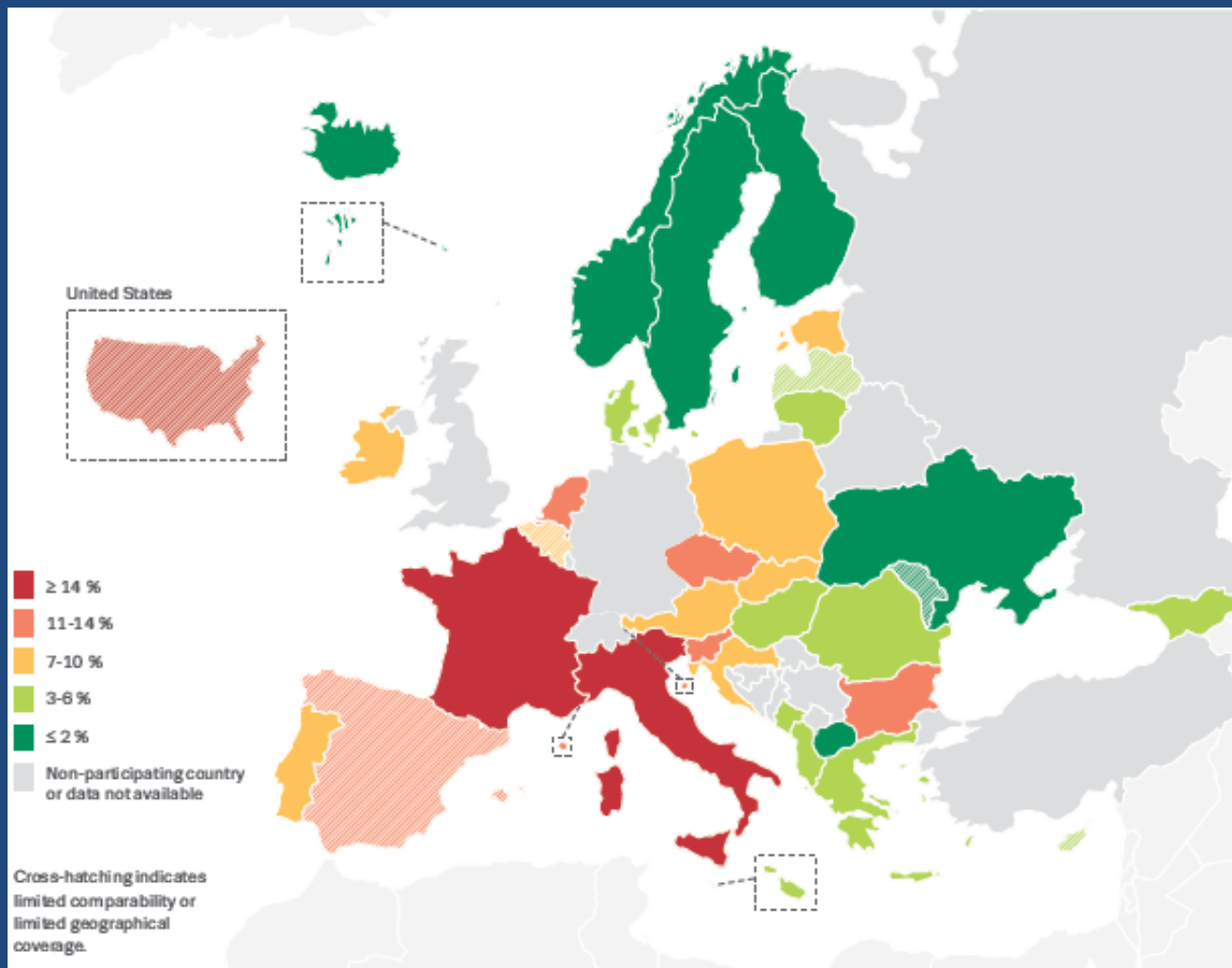
- Använder större kvantiteter alkohol än genomsnittet. Även mera omfattande erfarenheter/konsumtion av tobak, annan narkotika, snifningsmedel (skolundersökningen)
- Skolungdomar som använder cannabis rapporterar flera riskfaktorer än andra (skoltrivsel, riskbedömning av droganvändning, familjerelationer, umgänge, etc). Sambanden gäller i synnerhet dem med mera frekvent konsumtion.
- Unga vuxna, män, storstadsbor, lägre socioekonomisk status (FOHM)
- Skevt fördelad konsumtion. Mindre grupp konsumerar merparten. Storkonsumenterna har debuterat tidigare (Trautman F, et al 2013)

Europeisk jämförelse, vuxna

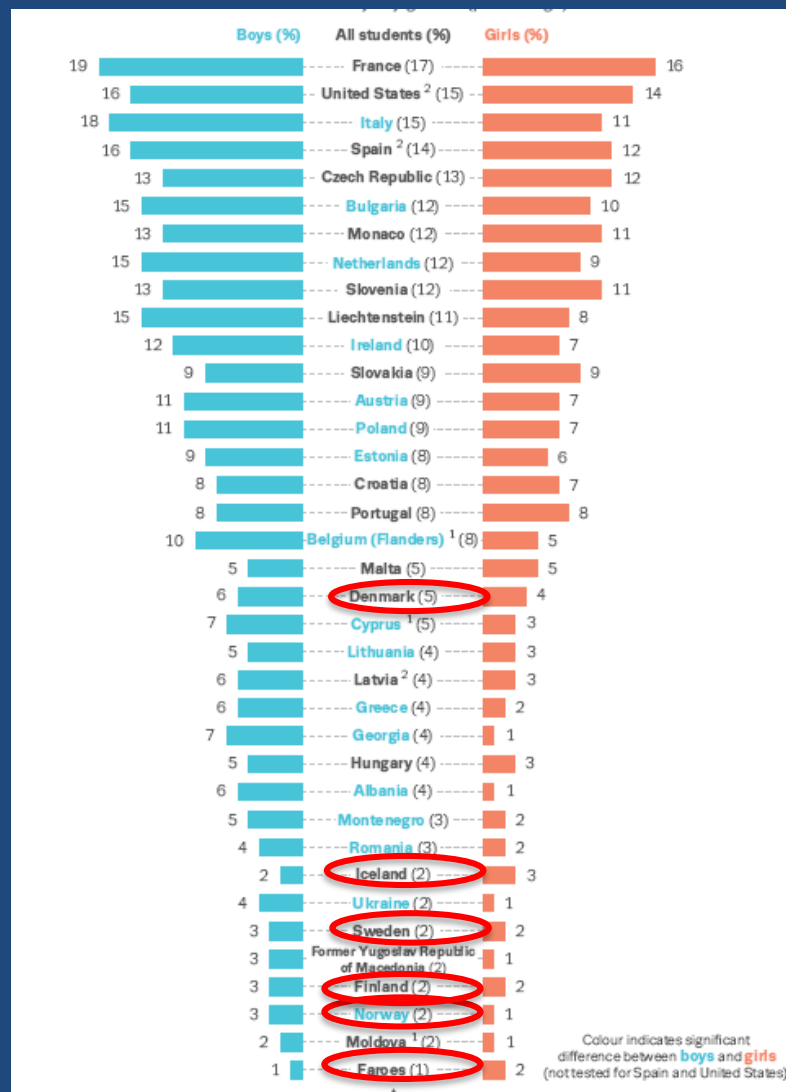

- Cannabis vanligaste narkotikasorten över hela EU.
- Ca 26% i åldern 15-64 år i EU har prövat cannabis (ca 88miljoner personer). Cirka 1% uppskattas använda så gott som dagligen.
- Relativt stabilt läge, ökningar i vissa länder och minskningar i andra (mer utjämnat läge länder emellan).

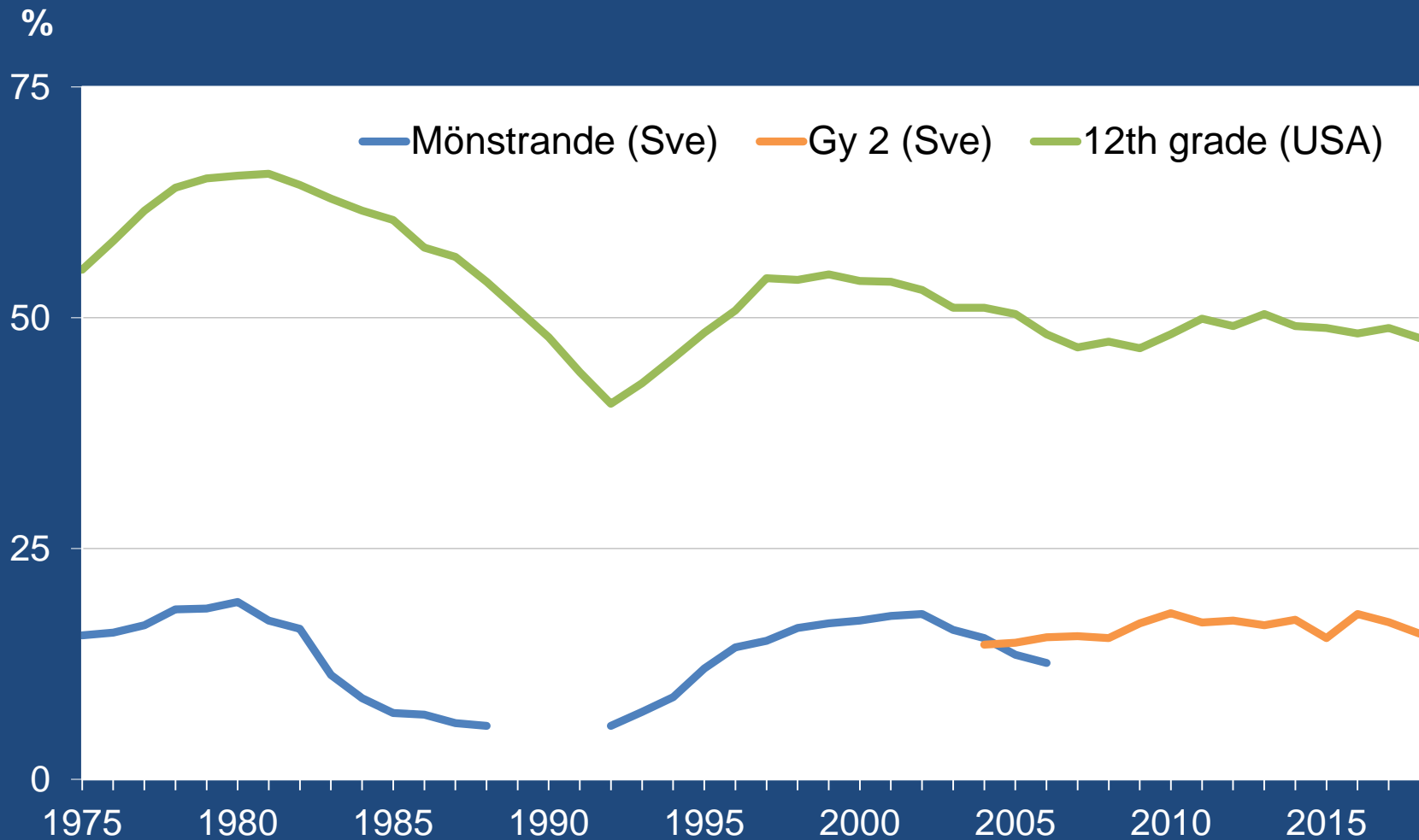
Andelen 15–16-åriga elever i olika länder som använt cannabis senaste 30 dagarna. 2015.

Använt cannabis senaste 30 dagarna efter kön. 2015. Procent.

Erfarenhet av narkotika bland mönstrande, elever i gymnasiet åk 2 och 12th grade i USA. 1975–2018.

Avrundning

- Idag förhållandevis hög tillgänglighet på cannabis
- Starkare produkter på marknaden
- Ökad konsumtion, främst bland yngre vuxna
- Minst 80.000 använder cannabis minst en gång i månaden
- Tecken på försämringar: Ökad tillgång och användning, ökad THC-halt (lägre CBD-halt)
- Dock låga konsumtionsnivåer i Sverige jämfört med Västeuropa och USA. Syntetisk cannabis nu ovanligt.

Tack för uppmärksamheten

Kontakt: ulf.guttormsson@can.se